

Monnickendam, 19 november 2019

Nummer:	121-106
Portefeuillehouder:	drs. A.M.H. van de Weijenberg
Contact via:	team VOS
Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid:	artikel 192 van de gemeentewet

Aan de Raad

Onderwerp: aanpassing afvalinzameling

Voorstel

In te stemmen met het voorstel een krediet beschikbaar te stellen van € 344.500,- in 2020 voor de aanschaf en installatie van ondergrondse containers in de kernen Monnickendam en Marken en de kapitaallasten en onderhoudslasten te dekken uit de voorziening afval.

Inleiding

In december 2018 is naar aanleiding van de evaluatie afvalinzameling een toezegging gedaan om de huisvuilinzameling in de kernen Monnickendam en Marken met zakken restafval (RST) en PMD aan te passen en een voorstel voor ondergrondse containers te maken. De huishoudens in de betreffende kernen die gebruik maken van minicontainers kunnen dit blijven doen, ook uitbreiding van dit systeem is geen probleem. Dit voorstel is, na contact met betrokken bewoners, opgesteld en uitgewerkt.

Uitwerking :

Het gebruik van zakken voor de inzameling van restafval en PMD afval gaf in 2018 aanleiding tot diverse opmerkingen en een wens tot aanpassing. Dit betrof met name de volgende klachten:

- de opslagcapaciteit binnenshuis is niet voldoende om voor 2 weken afval te bergen;
- stank en ongedierte binnen, - en buitenshuis is soms ondraaglijk en onverantwoordelijk;
- het straatbeeld in de kernen zal met ondergrondse inzameling, door uitblijven van wekelijkse bergen afval, belangrijk verbeteren. Goed voor inwoners en toeristen;
- zwerfafval in de kernen door opengescheurde zakken (door diverse oorzaken) zal bij ondergrondse containers uitblijven;
- er zijn nu veel verkeersbewegingen door de afvalinzamelaar, deze verminderen bij het plaatsen van ondergrondse containers.

Naar aanleiding van deze opmerkingen is een voorstel uitgewerkt. Eerdere voorstellen (2004 en 2008) tot aanpassing van de afvalinzameling (stoppen met ophalen van de zakken) zijn afgewezen door onder andere het grote aantal locaties van ondergrondse afvalbakken. Destijds was er een wekelijkse inzameling van restafval en geen inzameling PMD. Men wilde geen ondergrondse containers en noemde als argument: gebruik van de beperkte openbare ruimte, overlast en stank. Sinds twee jaar wordt restafval en ook PMD (afvalscheiding) om de week ingezameld en blijft dit huisvuil dus feitelijk langer in/ om huis. Omdat er tegenwoordig goede ondergrondse afvalpersen in gebruik zijn, kan het aantal locaties beperkt worden zonder dat dit ten koste van de capaciteit gaat. Er is nauwelijks stank bij ondergrondse containers.

Het voorstel aanpassing afvalinzameling betreft instandhouding en waar gewenst uitbreiding van de inzet van de mini-containers en het opzetten van totaal 7 locaties met een afvalpers voor zowel PMD als restafval. Dit voorstel is april 2019 met de stadsraad en Eilandraad gedeeld.

Voor de kern Marken (ongeveer 400 huishoudens) is het uitgangspunt dat er op 3 locaties ondergrondse containers worden gerealiseerd. Locaties op Marken zijn:

- Dorpshuis Marken
- Walandweg, kruising Zereiderpad,
- Kruisbaakweg parkeerterrein of boxenring

Voor de kern Monnickendam (ongeveer 875 huishoudens) is het uitgangspunt dat er op 4 locaties ondergrondse containers worden gerealiseerd. Locaties in Monnickendam zijn:

- Haringburgwal, uitbreiding huidige afvaleiland, een PMD container is al aanwezig.
- 't Prooijen/ hoek Galgeriet, vervanging afvaleiland 't Prooijen,
- Parkeerterrein Bolwerk, ter locatie van de huidige witte verkeersdruppel.
- Oude Zijdsburgwal, ter hoogte van Kermergracht

Argumenten

1.1 De klachten en opmerkingen vanuit de evaluatie afvalinzameling worden met het voorstel aangepakt en opgelost.

Doordat de nieuwe afvalcontainers 24/7 bereikbaar zijn is opslag niet meer nodig. Het huisvuil komt niet buiten en kan niet meer tot stank, ongedierte of zwerfvuil leiden.

1.2 De beide kernraden adviseren positief

Reactie Eilandraad 19-7-2019: "Wij zien een absolute meerwaarde in het voorstel tot ondergrondse afvalinzameling. Het geeft een enorme verbetering van het straatbeeld en een preventieve werking t.a.v. ongedierte. Een zorg is uitgesproken over de loopafstand die voor een aantal inwoners tot grote problemen kan leiden. Pasjes zouden voor alle betrokken inwoners voor de 3 locaties geschikt moeten zijn."

Reactie Stadsraad 26-5-2019: "Wij hebben kritisch rond gekeken voor alternatieven maar helaas niet gevonden. Wij denken dat de 4 locaties goed te bereiken zijn voor de ruim 800 bewoners in de binnenstad. Verder bevelen wij aan dit in beginsel vrij toegankelijk, en laagdrempelig te houden. Wij adviseren derhalve geen passensysteem in te voeren."

1.3 De betrokken bewoners zijn schriftelijk en middels een informatieavond op de hoogte gebracht.

De betrokken bewoners zijn begin juni 2019 schriftelijk geïnformeerd. Van de ongeveer 1300 aangeschreven huishoudens hebben 103 huishoudens (grotendeels via mailverkeer) gereageerd. Hierbij waren er 71 voor en 32 tegen ondergrondse containers. Een aantal hadden bezwaar tegen een bepaalde locatie, hierbij zit ook een schrijven met 80 handtekeningen. Naar aanleiding van de opmerkingen zijn twee locaties in Monnickendam iets verschoven. Locatie 't Prooijen schuift richting hoek Galgeriet en locatie Oude Zijdsburgwal schuift naar kruising bij Kermergracht.

Eind augustus zijn vervolgens de betrokken bewoners per kern uitgenodigd voor een informatieavond. Deze informatieavonden verliepen rumoerig maar goed. Er waren positieve en ook negatieve geluiden. Gevraagd is om via een formulier reacties achter te laten. De 77 gebruikte reactieformulieren bevatten diverse vragen en opmerkingen over uiteenlopende zaken mbt afvalinzameling in het algemeen en gericht op het voorstel. 73 reacties hebben direct betrekking op een voorkeur betreffende het voorstel. Er zijn 46 reacties voor,- en 27 tegen ondergronds inzameling. De belangrijkste opmerking betreft met name de verspreiding van de locaties en hiermee de afstand tot de voordeur. Voor inwoners betreft dit in een aantal gevallen een afstand die soms groot is. Dit speelt met name in Marken waar de kern niet toegankelijk is voor de grotere inzamelvoertuigen.

Het blijkt dat een groot deel van de inwoners niet op het voornemen tot aanpassing afvalinzameling heeft gereageerd. Gezien de landelijke tendens tot ondergrondse afvalinzameling kunnen we veronderstellen dat men deze wijze van afvalinzameling herkent en hier consensus in kan vinden.

1.4 Capaciteit ondergrondse containers is ruim voldoende.

Een huishouden kan nu gemiddeld 60 liter restafval per week aanbieden. (Inhoud mini-container restafval is 240 liter, gedeeld door 4 weken is 60 liter.)

Een perscontainers restafval heeft een inhoud van 4500 liter. Door gebruik van een pers-eenheid kan dit tot maximaal 5x gecomprimeerd worden. Hiermee is de inhoud vergroot tot 22500 liter.

Uitgangspunt is wekelijks legen bij zo'n 75- 80%. de capaciteit is hierdoor: $22500 \times 75\%$, dus 16875 liter per week.

16875 gedeeld door 60 (gemiddelde capaciteit per huishouden) betekent dat er gemiddeld 280 huishoudens op 1 perscontainer aangesloten kunnen worden. (Een perscontainer PMD kan zelfs tot 8x de inhoud bufferen.)

Met een kleine 800 huishoudens in Monnickendam zijn 4 locaties met zowel een restafval als PMD containers dan ook voldoende. Voor Marken, met zo'n 450 huishoudens voldoen 3 locaties.

1.5 Door huishoudens aan een bepaalde locatie te koppelen kunnen we enigszins sturen op de vullingsgraad.

In de overeenkomst met het gebruik van de tijdelijke milieustraat Purmerend is afgesproken dat inwoners een afvalpas gaan gebruiken. Deze afvalpas is nodig voor toegang van deze milieustraat maar kan ook worden gekoppeld aan bestaande en nieuwe ondergrondse afvalcontainers. Door de afvalpas te koppelen aan een bepaalde ondergrondse container kunnen we enigszins sturen op het afvalaanbod. Door in te zetten op een optimale spreiding vermijden we hierbij een incidentele overbelasting en de hiermee gepaarde verrassingen. Bovendien wordt op deze wijze misbruik (afvaltoerisme) voorkomen.

1.6 Overlast van afvaltoerisme en bijplaatsing afval bij locatie 't Prooijen wordt opgelost.

Op deze locatie staat 1 ondergrondse container voor restafval. Oorspronkelijk alleen voor enkele bovenwoningen, schippers van de bruine vloot en passanten van de haven. Door ontbreken van een toegangssysteem kan iedereen hier illegaal afval kwijt. Illegaal omdat men aangewezen is op afvalinzameling huis aan huis. Door misbruik raakt deze containers (zonder pers) snel vol en plaatst men afval rondom. Dit leidt tot veel overlast, klachten etc. Een nieuwe container met grotere capaciteit en toegangscontrole lost dit probleem op.

1.7 Mindervalide inwoners die via WMO thuishulp ontvangen worden niet extra belast.

Het blijkt in de kernen Monnickendam 34 en Marken 29 adressen zijn die vanuit WMO thuishulp ontvangen. Afvalverwijdering is 1 van de diensten die in het pakket WMO zit en zonder extra kosten meegenomen kan worden. Dit is tov de huidige zakkeninzameling zelfs eenvoudiger omdat men niet aan een bepaalde inzamelingsdag is gebonden.

1.8 Inzameling wordt door eigen vrachtauto uitgevoerd.

Het ondergrondse restafval en PMD afval elders in Waterland wordt al door de eigen vrachtauto opgehaald en weggebracht. Een uitbreiding met een aantal ondergrondse containers betekent meer uren voor de vrachtauto dit is binnen de huidige bezetting mogelijk. Door het sluiten van de eigen milieustraat wordt de eigen vrachtauto namelijk niet volledig ingezet. Daarnaast kan hierbij beter gestuurd worden op het "stapvoetsrijden".

1.9 Het draagt bij aan het terug dringen van het aantal (zwaar)verkeersbewegingen.

Al geruime tijd wordt het (zwaar)verkeer in met name de kern Monnickendam als zeer hinderlijk ervaren. Bewoners ervaren met name overlast door trillingen en vragen regelmatig om aanvullende maatregelen. Het gebruik van ondergrondse containers aan de randen van de kernen betekent minder verkeersbewegingen door de binnenstad van de inzamelaar. Op verzoek van de gemeenteraad zal er een klankbordgroep in het leven worden geroepen om dit onderwerp verder uit te werken.

Kanttekeningen

1.1 De locaties van de diverse ondergrondse containers is voor een aantal inwoners een flinke afstand. Tot een aantal jaren geleden was 200 m1 afstand van voordeur naar inzamellocatie een redelijke standaard in Nederland. Deze afstand is losgelaten en gemeenten kunnen desgewenst zelf een besluit tot een bepaalde afstand nemen. De beide kernen kennen voor wat betreft het kiezen locaties hun beperkingen. De kern Monnickendam heeft niet veel beschikbare openbare ruimte maar er zijn 4 geschikte, goed verspreide locaties gevonden. Voor huishoudens in deze kern komt de afstand bij de meesten zitten beneden de 200 m, een klein aantal zal zo'n 300 m1 moeten overbruggen. De kern Marken heeft meer beperkingen. De wegen zijn ongeschikt voor zwaar verkeer. Daarom is gekozen voor 3 locaties aan de rand. Op Marken is de afstand grotendeels minder dan 300 m1 maar voor een klein aantal kan deze oplopen tot wel 600 m1. Voor bewoners rond 't Anker (met seniorenwoningen) is een oplossing gevonden door de inzet van extra mini-containers.

1.2 Zakken kunnen zwaar zijn, vies van inhoud, kwetsbaar en hierdoor ongeschikt voor transport naar de nieuwe locaties. Er is geen aanleiding om te stellen dat deze zakken vol moeten, men kan ook een kleiner type afvalzak gebruiken. Inwoners bepalen zelf het aanvaardbare gewicht per afvalzak.. Ongescheiden restafval is relatief zwaar, soms vies en kan stinken. Door inwoners gelegenheid te geven GFT apart aan te bieden hoeft het niet in het restafval. Een bijkomend voordeel is een verbetering van afvalscheiding, het hergebruik grondstoffen. GFT wijkcontainers zijn ook tijdens door inwoners als suggestie genoemd. Het plaatsen van wijkcontainers voor GFT, met name keukenafval, kan daarom uitkomst bieden.

1.3 Bij storing zal er snel sprake zijn van bijplaatsing afval en opmerkingen/ klachten. Een vulgraadmeter, afspraak om bij 75-80 % te ledigen moet voorkomen dat de containers vol raken. De ervaring met dit type persen is zodanig dat storingen nauwelijks voorkomen en in geval dat dit wel plaats vinden binnen 24 uur gerepareerd worden.

1.4 Door de koppeling aan een bepaalde locatie gaan we voorbij aan de suggestie van Stads,- en Eilandraad. Het belang van sturen van het afvalaanbod is groter dan de genoemde suggesties.

1.5 Verzorging inzameling met eigen auto maakt kwetsbaar. Waterland heeft 1 geschikte vrachtwagen voor de afvalinzameling . Indien de auto om willekeurige reden geen containers kan legen is dit een probleem. Dit wordt opgelost door de inhuur van materieel van derden.

Financiën

Kosten RST- en PMD-containers

De kosten bestaan uit aanschaf en plaatsing van containers (incl betonput). In het onderstaande overzicht zijn deze kosten inzichtelijk gemaakt. Voor wat betreft de financiering is voorgesteld de kosten uit de hiervoor bestemde voorziening afvalinzameling te financieren. Vanuit dit voorstel worden 6 locaties met 2-, en 1 locatie met 1 ondergrondse perscontainer(s) voorgesteld.

13 stuks perscontainers kosten € 41.685,- per jaar.

Investering	Kosten per stuk	Benodigd krediet	Afschrijving 10 jaar	Rente 0,6%	Jaarlijks onderhoud 1,5 %	Totale lasten per jaar
Betonbak inclusief plaatsen	7.500	97.500	9.750	585	1.463	11.798
Binnenbak 5M3 inclusief inwerpzuil	<u>19.000</u>	<u>247.000</u>	<u>24.700</u>	<u>1.482</u>	<u>3.705</u>	<u>29.887</u>
TOTAAL	26.500	344.500	34.450	2.067	5.168	41.685

13 stuks perscontainers kosten € 41.685,- per jaar.

De kosten van deze investering kunnen ten laste van de voorziening afvalstoffenheffing worden gebracht. De voorziening afvalstoffenheffing wordt gevoed met de afvalstoffenheffing minus de toegerekende lasten en bevat op 1-1-2019 € 746.284,-. In de loop van de komende 10 jaren kunnen de totale lasten van € 416.850,- worden onttrokken. Met de jaarlijkse berekening van de tarieven blijven we uitgaan van 100% kostendekking, deze nieuwe wijze van afval inzamelen wordt bij de berekening van de tarieven betrokken.

Communicatie:

Dit project vraagt om veel aandacht voor communicatie naar betrokken bewoners. Na besluitvorming is het van belang de betrokken huishoudens goed te informeren over het besluit en de gevolgen voor de afvalinzameling in de twee historische kernen. In de voorbereidingsfase worden hier de gemeentepagina en website voor ingezet. Zodra de verdere voorbereiding is uitgevoerd en een planning is gemaakt worden de individuele huishoudens schriftelijk ingelicht.

Uitvoering en planning:

4^e kwartaal 2019, besluit met betrekking tot aanpassing afvalinzameling.

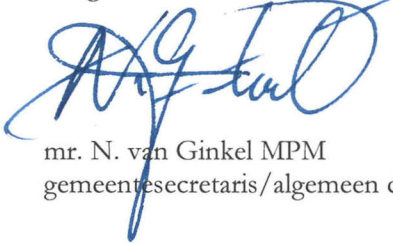
4^e kwartaal 2019, start met definitief uitwerken locaties, bewoners informeren. Containers en materiaal bestellen,

1^e kwartaal 2020, de aanleg van de ondergrondse containers voorbereiden en plaatsing uitbesteden.

Inwoners informeren over de planning werkzaamheden en met overgangsperiode overstappen op nieuwe afvalinzameling.

2^e kwartaal 2020, ingebruikname ondergrondse containers controleren en afbouwen inzameling zakken.

Burgemeester en wethouders,

mr. N. van Ginkel MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

L.M.B.C. Kroon
burgemeester

Bijlage:

Conceptraadbesluit